

Rietasta menoa

Politiikka ja kirjallisuus muuttuvat päivä päivältä härskimmäksi sukupuolihurjasteluksi. Ei riittänyt, että eduskunnan puhemiehellä oli vesisänky ja maaherralla aprikoosi ja Amerikan presidentillä ties mitä. Nyt on kuulemma eräs miesministeri juovuspäissään ehdotellut sopimattomia eräälle naisrunoilijalle kahden minuutin tuttavuuden jälkeen ja myöhemmin vielä kehdannut vipata runoilijalta kaksi markkaa taksirahaa. Runoilijan herkkä sielu tietysti sai vamman moisesta törkeydestä, joten hän kirjoitti sen kirjaan, tosin ilman ministerin nimeä.

Ainakaan tätä kirjoitettaessa ei vielä ole tiedossa, kuka tämä kaikkien tuntema ministeri oli. Sen sijaan on erittäin hyvin tiedossa, kuka oli se runoilija, josta kukaan ei ole koskaan ennen kuullutkaan.

Nimet ovat kuitenkin sivuseikka tällaisessa jutussa. Tärkeämpi huolenaihe on se, mihin moraalit onkaan menossa. Merkit viittaavat siihen, että hunningolle, mutta lähes yhtä mahdollista on että allikkoon.

Sitä paitsi on erotettava politiikan ja kirjallisuuden moraalit toisistaan. Jos poliitikko esimerkiksi hieman huorahtaa, sitä pidetään aika yleisesti merkinä moraalin kohoamisesta. Eipähän ainakaan ole päätöksiä tekemässä sillä aikaa.

Kirjallisuudessa sen sijaan kiintyy huomio siihen, kuinka vähästä maine, kunnia ja myyntiluvut ovat kiinni. Puhemies Riitta Uosukainen kirjoitti kai parisataasivuisen kirjan, jossa parilla rivillä mainittiin revä ja vesisängyn loiske. Kukaan täysijärkinen olisi tuskin ostanut teosta niiden parinsadan kuivakkaan sivun takia, mutta kaikki ostivat nähdäkseen ne pari riviä, jotka oli lehdissä siteerattu jo viiteentuhanteen kertaan.

Samoin kävi maaherra Hannele Pokan kirjalle. Siinä kuulemma lemmiskellään aika satunnaisesti, eikä pätäkääkään sen riettaammin kuin on julkisuudessa kerrottu, mutta ties kuinka mones painos jo pyörii painokoneissa.

Tämä ministerin ahdistelema runoilija on kuulemma julkaissut yhden lyttyyn arvostellun runoteoksen, jonka myynti epäilemättä hyppää kattoon, kun kerran ihan oikea ministeri kiinnostui kirjoittajasta.

Merkit viittaavat siihen, että seuraava kirjallisuuskandaali Suomessa syntyy siitä, kun joku aloitteleva prosaisti kertoo kohukirjassaan, kuinka "muudan presidentti katsoi minua televisiosta käsin mielestäni sillä silmällä". Asiasta nousee suunnaton häly, jossa pohditaan, onko joku Suomen presidenteistä tosiaan semmoinen poika ja jos on niin kuka.

Niille onnettomille, jotka eivät vielä ole päässeet selville kirjallisuuskulttuurin perimmäisestä olemuksesta, voitaneen antaa pari peukalosääntöä, jotta ette vallan munaa itseänne kulttuuripiireissä. Ensimmäinen klassikon merkki on se, että teoksesta syntyy väistämättä kysymys, ketä se tarkoittaa. Toinen oire korkeakulttuurista on se, että lukija joko punastuu tai ainakin alkaa vilkuilla olkansa yli että näkikö kukaan kun minä tätä luin.

